

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijski v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 284.

V Ljubljani, v torek 10. decembra 1895.

Letnik XXIII.

Plače tobačnih delavcev.

Da bi „Narod“ preklical svoje obrekovanje o kan. Klunu in o vsej katoliški stranki glede na delavce, na to še mislili nismo. A da bo tako neumno odgovarjal, kakor beremo v sinočni njegovi številki, si tudi nismo mogli domnevati. — Opozarjamo najprej na njegov hinavski stavek: „Ker mi nikakor ne mislimo delati krivice gosp. Klunu, zato povemo, da je on tudi glasoval za 300.000 gld. za zboljšanje delavskih plač. Seveda tako tesnosrčen gosp. Klun ni mogel biti, da bi ne bil glasoval za svoto, kateri ni ugovarjal noben drugi poslanec.“

Torej „Narod“, pravična duša, noče nikomur delati krivice. Mi pristavljamo: — tam, kjer je ne more. Dne 3. decembra je pisal, da se je g. Klun uprl temu, da se zboljšajo plače delavcem v tobačnih tovarnah. — Ali ni to naravnost laž? — Se-le, ko smo mu črno na belem dokazali, da laže, je nekoliko odjenjal, a se pri tem zopet zlagal. — Kanonik Klun ni samo glasoval za 300.000 gld., marveč jih je kot poročevalec v odseku predlagal in priporočal. In temu, kar je on predlagal, ni ugovarjal noben poslanec. Grd si, grd „Narode!“

Dalje piše „Narod“, „da je gosp. Klun bil za tako ureditev plač, da bode slovenskim delavcem kolikor je moč malo odletelo. Ko bi bil Klun za jednako ureditev plač, kakor je predlagal neki poslanec, bi bili naši delavci na boljšem, kakor bodo pa tako, ko se bodo plače vravnale po razmerah dežel in okrajev in se bodo gotovo vpoštevale nizke delavske plače v Ljubljani.“

Modrost Narodovega dopisnika je res čudovita. Iz tega, da je kanonik Klun povdarjal, da se morajo plače vravnati po razmerah, sklepa, da je to na škodo slovenskim delavcem. To je tudi menda na škodo slovenskim uradnikom, da imajo v Trstu, Gradcu, Ljubljani itd. večje doklade, ali ka-li. Na-

čelo, ki je je izrekel kan. Klun, da mora imeti vsak delavec toliko plače, da pošteno preživi sebe in svojo družino, je jedino pravično. O tem seveda „Narod“ molči! — Če se ne ve, mu povemo tudi temeljno narodnogospodarsko resnico, da je denar toliko vreden, kolikor se zanj dobi in da se torej to ravna po razmerah.

„Narodova“ trditev je pa dalje tudi zavoljo tega neresnična, ker nam pričajo uradni podatki „Statistische Mittheilungen über das österreichische Tabakmonopol für das Jahr 1894“, da bi ljubljanskim delavcem ne bilo slabo, če bi se jim v razmerah njihovih sedanjih plač zvišala plača. Tako beremo na strani 7, da imajo delovodje, sluge in vratar v Ljubljani (11 oseb) na leto skupaj 6500 gld. plače. Več imajo samo v Sedlecu (11 oseb) 7075 in v Hainburgu (16 oseb) 10.712 gld. O delavcih (str. 8, 9) vidimo to-le: Ljubljanski, na dan ali na teden plačani delavci so mej 32 podjetji na 6. mestu; boljše plače imajo na Dunaju (Rossau in Rennweg), v Steinu, v Hainburgu in v skladišču za havana-smodke, kjer pa dela samo 26 delavcev, ki torej ne pridejo v poštev. Peto mesto torej pripada Ljubljani.

Akordni delavci so tudi na 5. mestu. Pred njimi so samo na Dunaju v obeh tvornicah, v Budjejevicah in v Hainburgu.

Dobro vemo, da se marsikaj lahko zakrije; tako n. pr. uradna statistika ne dela razločka mej delavci, ki so plačani na dan in na teden, a tega ne dela za nobeno tvornico. Torej je opravičena naša sodba, da bi se ljubljanskim delavcem ne bilo pritoževati, če si ohranijo pri zvišanju plač peto mesto mej vsemi tobačnimi tvornicami. „Narodu“ bo treba precej več znanja in resnicoljubnosti, če se bo hotel vtikati v taka vprašanja. Ker je pa ravno pri „Narodu“ vse mogoče in nam utegne celo podtikati, da smo trdili, češ, v Ljubljani so dovolj plačani tobačni delavci, izjavljamo, da govorimo tu

le o „Narodovem“ neumnem dokazovanju, ne pa o upravičeni zahtevi, naj se plače po tobačnih tvornicah primernejše vredé in zadostno zvišajo.

„Narod“ hoče od nas natančne razlage, kako in zakaj je Klun omenjal znane prošnje ljubljanskih okoličanov. Lahko mu postrežemo.

Kanonik Klun je kot konečni poročevalec povzel vse, o čemer se je razpravljalo. Pri tem je omenjal pritožbo poljskega veleposestnika, da v Galiciji manjka kmečkih delavcev, ker vse biti v tvornice in pri tem je navedel, da se je podobna pritožba slišala že tudi na Krajskem. Temu je pridelal svojo sodbo, kot smo jo navedli v sobotni številki.

S tem smo mi pojasnili celo zadevo za vsacega, kdor ima še kaj slobodnega mišljenja. Od „Naroda“ pa mirnim srcem pričakujemo — lažij in obrekovanja še tudi v bodoče, če ne o tobačnih delavcih, pa o kaki drugi stvari.

Državni zbor.

Na Dunaju, 9. decembra.

Pričetkom današnje seje je predlagal načelnik budgetnega odseka, poslanec dr. Russ, naj zbornica v današnji seji ustno poroča o nujnih predlogih, ki so se v zadnjem času predložili gledé podpor za po neugodah obiskane kraje.

Na to poroča poslanec vitez Meznik o nujnem predlogu poslanca Tausche in tovarišev gledé znižanja vozniš cen za prevoz krme v one češke okraje, katere so uničile poljske miši.

Poslanec dr. Kathrein poroča o vseh nujnih predlogih gledé podpor zadnjega časa ter pozivlja vlado, naj dotične zadeve natančno preišče in na podlagi tega dovoli primerni kredit.

Vsi trije predlogi se vsprejmo brez debate.

Na to preide zbornica na dnevni red ter vsprejme v tretjem branju rudniški zakon in prične s posvetovanjem o državnem proračunu za l. 1896.

LISTEK.

V božični nōči.

(Igrokaz v treh dejanjih. Prevel Jos. Volc.)

IX. prizor.

Prejšnji. Zrnc.

Zrnc: Kōga imate? Kaj pa počnete?

Brinšek: Mornarja imamo. Kar sēm smo ga pritirali, da ti ga izročimo. — Tu ga imaš; glej ga, zakrknjenega grešnika, še očij se ne upa povzdigniti.

Zrnc (stopi pred Roberta): Ali me še poznaš?

Robert: O Bog, zopet ista podoba! Ali je mogoče? Bdim-li ali sanjam? Ste li res vi, ali je duh njegov, katerega sēm ubil?

Zrnc: Ne, jaz sēm; Bog ni hotel, da bi bil umrl, ampak mi je zopet podaril zdravje. Ti pa, nesrečnež, povej mi, kaj te je gnalo, da si šel in —

Robert: Vi živite, živite... Jaz nisem morilec, nisem... O večni Bog, kako sēm ti hvaležen, da si čul molitev mojo in rešil mojo dušo takega zločina! In vi — storite z menoj,

kar vam drago; ne branim se. Da le nisem morilec!

Brinšek: Kaj to pomeni? Vas je li res kes spokoril, ali se le hlinite?

Zrnc: Govorite, kdo pa ste? Kako vam ime? Kje ste doma?

Robert: Bog v nebesih vé, da bi vam rad povedal, če bi sam vedel. Zgodaj že, v najlepših otročjih dneh, sēm zapustil dom.

Zrnc: Kako to mogoče? Govorite. (Drugi): Govorite, povejte!

Robert: Čujte! Kakih 5 let sēm bil star, ko sēm se nekoč igral pred domačo hišo in pital golobiče. Tedaj je stopil iz hišnih dverij moj oče, privzdignil me k sebi, poljubil in odšel. Zavpil sēm za njim: Ata, jaz grem tudi z vami. — Vrnil se je, pogladil po glavi in ljubeznivo del: Otrok, z menoj ne moreš, grēm daleč, daleč. — Zajokal sēm, vpil, tožil, dokler me oče ni vzel s seboj. Kako veselo sēm skakljal ob očetu, veselja mi je bilo srce, povem vam: najlepši dan je bil to v mojem življenju. Hodila sva že dlje časa, kar zavijeva v samotno sotesko. Strah me je bilo in trdneje sēm se poprijel očeta. V hipu je stalo pred nama pet, šest orjaških mož, planejo na očeta, pobijejo ga na tla, mene nekdo pobere in

potem — ne vem več, kako je bilo. Od tedaj nimam ni očeta, ni matere, ni domovja.

Brinšek (hlavno): Zrnc, čuješ! Ali nisi — Zrnc (silno vznemirjen): Govōri, pripoveduj dalje, dalje...

Robert: Ko sēm se zopet zavedel, ležal sēm v temni koči. Sredi nje je bilo ognjišče, na katerem je plapolal ogenj. Okrog mene je ležalo do dvanajst mož divjih obrazov; jeden izmej njih mi je ponujal jedi in pijače. Tri leta sēm prebil otrok v tisti koči sredi dupline, do katere je vodil teman podzemeljski rov. — Neko noč me zbudi iz spanja rožlanje sabelj in divje vpitje. Odprem oči — obupen boj pred mano. Nekdo me zgrabi, zavije in zbeži. Šest dnij po tem nočnem dogodku sēm se zibal na ladiji, ki je plula v Ameriko. Tja prišedši nadel mi je moj rednik svoje ime, poslal me v šolo, ne štedeč denarja, kar ga trebalo za mojo vzgojo. Nekako dvanajst let sēm bil star, ko je moj varuh odšel z doma in se ni več vrnil. Dobrotni ljudje so se me usmili in kmalu potem sēm vstopil kot učenec v tovarno za stroje. Radi so me imeli in do dobra sēm se priučil rokodelstvu, a zatohla delavnica ni prijala moji naravi: gnalo me je na morje. Postal sēm mornar. — O svojem redniku nisem več čul. Nekoč sēm slonel

5 45 M. M. Rem

Prvi protigovornik dr. Stran sky izjavi, da je pojasnilo glavnega poročevalca o budgetu zelo vznemirilo češki narod, ker se namreč v proračunu ni dovolj oziralo na njegovo narodno in politično svobodo ter na zboljšanje gospodarskega položaja. Govorniki se v ti zbornici sicer ne morejo pritoževati, da nimajo prilike za svoja pojasnila, toda manjka jim govorniške slobode. Davčna in volilna preosnova, sodnijski in kazenski upravni red ter domovinski zakon so obtičali, ker zbornica ne razpolaga s trdno večino. Od sedanje vlade se še sedaj ni zvedelo, kako pot je nastopila in opravičena je bojazen, da bode delala vlada po stari centralistični šabloni. Ministerski predsednik in celi kabinet, kažejo sicer dobro voljo, toda od volje do dejanj je še dolga pot. Vsled tega njegova stranka nima nikakega povoda, da bi morala zaupati vladi in bode glasovala proti proračunu. Na to omenja govornik ces. namestništva na Češkem ter pripomni, da sicer v tem oziru še ni objavljeno nikako vladno poročilo, toda iz nekega članka v „Fremdenblattu“ je razviden cel pogovor mej ministerskim predsednikom in grofom Thunom. Poslednji je namreč povdarjal, da bode skušal ravno tako vladati z Mladočehi, kakor je dosedaj vladal zoper nje.

Toda, ako tako meni, se zelo moti. Češki narod je vsled njegovega postopanja preveč užaljen, kakor da bi kedaj mogel pozabiti krivic, katere mu je povzročila njegova vlada. Ako je grof Thun podlegel v boju z Mladočehi, tedaj naj gre. Konečno izraža govornik mnogotere želje češkega naroda v šolskem oziru in glede enakopravnosti češkega jezika v uradih ter stavi ministerskemu predsedniku naslednji nasvet:

Cez dve leti obhaja naš slavni vladar pomenljiv praznik, redko slovesnost petdesetletnice svojega vladanja. Ako je ministerski predsednik zvest svetovalec svojega vladarja, in nad tem dvomiti nimam povoda, tedaj ne more Nj. Veličanstvu pripraviti večjega veselja, kakor da mu predstavi srečni, povsem zadovoljni in vsled tega hvaježni češki narod.

Posl. Treuinfels pojasnuje vzroke sedanje splošne nezadovoljnosti in izjavi, da je materijalizem in boj zoper katoliško cerkev glavni vzrok omenjenih prikazov.

Potem pojasnuje, kako slabe posledice se izvajajo iz brezverstva in da izginja vsled tega vsako spoštovanje do avtoritete, brez katere je pa nemogoč družabenred. Cerkev sama ne more vsega storiti, ampak jej mora pri tem delu pomagati tudi država in je vsled tega oživiljenje verskega duha jedna najvažnejih njenih nalog. Govornik preide potem na gospodarski del ter odobruje vladino skrb za revneje kronovine, mej katere pripadajo v prvi vrsti alpinske dežele. Konečno povdarja, da bode njegova stranka vedno vztrajala na označenem stališču, ter da sme vlada vedno računati na njeno podporo, ako bode ustrezala njihovim zahtevam.

Posl. Schlesinger dokazuje, da se Mladočehi, akoravno so navidezno proti proračunu, vedno bolj približujejo Poljakom, katere prosijo, naj bi složno postopali zoper nemški narod. Mladočeško

sovrašтво je opravičeno le nasproti onim Nemcem, ki jim usiljujejo žide. Nadalje omenja socijalnega vprašanja ter pripomni, da je rešitev tega vprašanja mogoča le tedaj, ako se dobro uravna denarno gospodarstvo.

Konečno omenja raznih naprav za zboljšanje nižjih stanov ter priporoča ustanovitev delavnega urada, ki naj bi posredoval mej delavnimi stanovi, opominja ministerskega predsednika, naj tudi Rothschildu pokaže svojo krepko roko, ker bo s tem, ako njega ukroti, v marsičem ustregel splošnim zahtevam.

Poslanec Demel ostro napada antisemite, češ, da nasprotujejo vsakemu koristnemu delovanju zbornice in s svojimi obljubami, ki se kot nezakonite ne dajo izvesti, slepe ljudstvo. Konečno izjavi, da bode njegova stranka glasovala za proračun, ker je ta državna potreba.

Posl. dr. Gregorčič je proti proračunu, ker se ta premalo ozira na splošna potrebe slovenskega naroda, katere govornik obširno pojasnuje. Posebe omenja, kako uradniki nasproti Italijanom vedno varujejo enakopravnost, nasproti Slovincem pa se za njo ne menijo ter večinoma niso večji slovenskega jezika in če ga tudi umevajo, vendar na slovenske vloge izdajajo le nemške odgovore in odloke. V nadi, da se bode vlada v prihodnje ozirala na opravičene želje Slovencev, govornik izjavlja, da bo glasoval za prehod v podrobno razpravo.

Poslanec Milevski izjavi, da bode glasoval za proračun, ker izkazuje prebitek ter pojasni konečno nekaj finančnih vprašanj.

Na to se posvetovanje zaključí.

Prihodnja seja jutri.

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. decembra.

Državnozbornska volitev v Stampfenu na Ogerskem je zopet nov dokaz nesramnosti in nečastnosti, ki se dogajajo pri volitvah v marijanskem kraljestvu. Volitev se je vršila po poročilu „Vaterlanda“ tako-le: Ljudska stranka je bila zastopana po 1252 volilcih. Volitev je trajala celih 36 ur, namreč od 8. ure zjutraj dne 5. decembra do 8. ure zvečer naslednjega dne. Kaj takega se še ni prigodilo na Ogerskem. Do 6. t. m. opoludne so brez vsakega vzroka zavrgli nad 350 glasov ljudske stranke. Ostale volilce ljudske stranke so odgnali s tem, da so jih v najneugodnejem vremenu pustili na prostem dva dni in jedno noč. Kaj takega se še celó z živino ne počenja. Na ta način so oropali 600 glasov. Orožništvo in vojaštvo je na vse mogoče načine skrbelo, da ni prišel na volišče noben nasprotnik vladne stranke. Vse ulice so bile zaprte; vstop je bil dovoljen le pristašem vladne stranke, katerim se je po gostilnah oskrbelo gorko prenočišče in dober prigrizek, mej tem ko na prostem bivajočim volilcem ljudske stranke niti kruha niso privoščili in jim še celó prepovedali napraviti ogenj, pri katerem bi ogreli zmrzle ude. Vsled tega se ni

čuditi, ako je bil izvoljen z 213 glasovi večine liberalni vladni pristaš Latkoczy. Vlada je pa tudi po volitvi skrbela, da ni mogel nihče ugovarjati takemu postopanju. Vse nasprotne volilce je odvedlo orožništvo takoj potem, ko so oddali glasove, iz mesta. — Liberalno časopisje, mej temi seveda tudi „Neue Freie Presse“, ne more prehvaliti „slavne“ zmage vladne stranke in „vzgledega“ reda mej volitvijo. — Ta dogodek je zopet nov dokaz, da se Ogerska niti s Turčijo ne da primerjati.

Ogerska zbornica. V včerajšnji seji poslanske zbornice se je po daljši in jako živahni debati vsprejel proračun za notranjo upravo Hrvatske in Slavonije, potem ko je minister Josipović ovrgel napade opozicijske stranke in znova izjavil, da ni nikakega razločka mej mnenjem vlade in hrvatskega bana. Nato se posvetovanje o budgetu prekine in preloži na prvi dan po počitnicah. — Posl. Vajay interpeluje pravosodnega ministra radi nečutenega postopanja vlade povodom prihoda Lepcsenyja. Govornik najostreje napada vlado, in posebno pravosodnega ministra glede prepovedi slovesnega vsprejema na kolodvoru. Notranji minister mu odgovarja, da je res prepovedal vsako demonstracijo, ker se je bilo po pravici bati, da se bodo pri tej priliki vršile razne nezakonitosti in ker bi bilo tako postopanje jako razžaljivo. Posl. Vajay ne mara vzeti na znanje tega pojasnila ter trdovratno ostane pri svojih trditvah in znova napada vladne organe. Posl. Polony izjavi v ime Ugronove stranke, da se on ne strinja z interpelacijo posl. Vajaya ter obžaluje, da se ni o tem poprej posvetoval z strankinim vodstvom. Jednako izjavi posl. Hermann v ime Košutove stranke, ter pripomni, da bi imele neizogibne demonstracije samo ta namen, da bi povečevale razžaljenje Nj. Veličanstva, ki je ob enem najvišji varuh katoliške cerkve. Mej splošnim odobravanjem se je vzel na znanje ministrov odgovor z vsemi proti trem glasovom.

Ogerska ljudska stranka je imela nedavno veliki shod v Babi, ter povabila vse znane ogerske prvoboritelje za dobro stvar. Po priporočilu višje duhovske oblasti so se shoda vdeležili mnogoštevilni duhovniki z učitelji in farani. Shod je otvoril grof Zichy, kot govorniki so pa nastopili škof Zalka, opat Molnar, grof Esterhazy, Tomor in Rakovsky. Govorniki so v občno zadovoljnost razmotrivali vprašanja o poslanstvu marijanskega kraljestva, o nevarnostih, ki prete katoličanstvu ter slednjič o reviziji cerkveno političnih zakonov. Pri shodu so bili mnogoštevilno zastopani komitati Baba, Sopronj, Mošonj in Komarno. Navdušenje mej zborovalci je bilo nepopisno.

Princ Ferdinand koburški o položaju. Bolgarski pehotni polk je obhajal 23. p. m. v Sredcu desetletnico zmage nad Srbi. Pri banketu, kateri so v to svrhu priredili častniki, je bil navzoč tudi princ Ferdinand koburški kot načelnik omenjenega polka ter se pri ti priliki naslednje izrazil o položaju: „Politično obzorje je zelo oblačno. Vsakdo, ki tudi ni prorok, lahko napoveduje bližajočo se nevihto. Vsled tega moramo biti vedno pripravljeni, da, kadar napoči odločilni trenotek, oprostimo svoje sodeželane na južni meji. Prepričan sem, da bode moj dragi polk ravno tako sijajno storil svojo dolžnost, kakor je to pokazal pred 10 leti“. „Mosk. Vedomosti“ dostavljajo, da je dobila bolgarska armada povelje, pripraviti vse potrebno za dbhod na makedonsko mejo. Drugo poročilo pa hoče vedeti, da se pogaja princ Ferdinand z avstrijsko vlado glede eventualne skupne akcije nasproti Turčiji. Poslednja trditev po mnenju omenjenega lista ne more biti resnična, ker vse vele-vlasti le na to delajo, da se ohrani svetovni mir.

Nemški državni zbor. V otvoritvenem govoru je spominjal knez Hohenlohe na sadove, katere so obredili blizu četrtstoletja trajajoči boji za domovino in slobodo. Govornik navdušujej poslance naj po svojih močeh krepko nadaljuje boj v varstvo in razvoj narodnega prava in v povzdigo blagostanja nemškega naroda. Sedaj se mora uresničiti izraženo upanje pokojnega Viljema, da bode namreč Nemčija mogla napredovati le potom enakopravnosti. V to svrho, pravi knez Hohenlohe nadalje, bode vam vlada predložila več novih zakonskih načrtov, ki bodo v dosego našega cilja prevelike važnosti. Preosnovati treba meščansko pravo, kazensko pravni red, borzni zakon, ter zakon glede obdačenja sladkornih izdelkov. Pred vsem pa treba skrbeti za zboljšanje obrtnega stanu, ki ravno sedaj najbolj potrebuje temeljite preosnove. V to svrho se bode predložil zakon glede ustanovitve obrtnih zbornic. Konečno

ob jamboru naše ladije in zadremal. — Imel sem čudne sanje. Zdelo se mi je, kot da je stopila neznana prikazen k meni in mi govorila: Popotnik, vrni se v domovje, vrni k svojcem in prživi dni življenja v miru in pokoju. Z rokó mi je prikazen kazala proti Evropi. In od one ure živi mi v duši neutešljivo hrepenenje po domu in svojcih. Dá, vrniti se hočem — del sem sam sebi — vrniti in poiskati svoj dom, če bi imel tudi mrtvece buditi iz spanja. Povem vam, brez doma se potikati po svetu, brez nadej in namena — to je bitko.

Zr nec (Brinšku): O, kako mi kipi v srcu, plamti v duši!

Robert: In zdaj — mesto da se veselim pod rodno streho na domačih tleh, stojim tú pred vami kot tujec, zločinec, izvržek... O le zgrabite me, zvežite me, povédite pred sodbo — ne branim se. Le jedno željo — zadnjo — mi še izpolnite. — Čutim, kako mi pohajajo moči — če se skoraj ločim odtod, to-lé edino moje bogastvo denite z menoj v grob. To-le svetinjo, katero sem iz mlada nosil s seboj, zadnji in edini spomin na njo, ki mi je dala življenje, podobo moje matere...

Zr nec (silno vznemirjen pogleda podobo, omahne, zajoče in objame mornarja): Moj — sin, sin! Moj sin!

Benko, Kos, Kocjan (začuden): Njegov sin — njegov?

Robert: Ne úmem vas...

Zr nec: Ne úmeš? Ozri se in poglej hišo, kjer si rojen, poglej drevo, kjer si posedal kot otrok, glej cerkev, kjer si bil krščen, poglej mene, mene — svojega očeta!

Robert: Moj Bog, je to mogoče? Sanjam? Tu drevo, tu cerkev, tu oče moj! O pač lasje niso bili nekaj sivi in brazgotine tudi ni imelo čelo in na vas, na vas sem zamahnil — ! Oče, oče moj, ali morete odpustiti svojemu izgubljenemu, nesrečnemu sinu?

Zr nec: Vse je odpuščeno, vse pozabljeno! (Čuje se zvonjenje).

Brinšek: K polnočnicam zvoní. Ali ne gremo in se Bogu zahvalimo na tako izvanredno milost.

Robert: O pač; a poprej še nekaj. Kje je moja mila mati? (Zr nec pokaže navzgor). Kakó — umrla? O hitimo molit za žive in mrtve. Ako se zdani, grem in se sam prijavim sodišču. Komaj sem našel svojce, moram jih zopet zapustiti; a če Bog dá, vidimo se čez nekaj let zopet. (Vsi odidejo.)

(Dalje sledí.)

preide kanceler na zunanjo politiko, rekoč: „V prijaznih razmerah z Rusijo in Francijo si je nemška vlada vedno prizadevala, da je preprečila preteče zamote, ki so nastajale po vojski mej obema velikima vzhodno-azijskima državama. To naše delo ni bilo brezuspešno“. Konečno omenja govornik še žalostnih dogodkov v Turčiji ter povdarja, da bo Nemčija, zvesta svoji nalogi, vedno stala na strani ostalim evropskim državam ter na ta način pripomogla do zaželenega miru.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 10. decembra.

(„Kako izpolnjuje kanonik Klun svojo poslansko dolžnost.“) V sobotni številki „Narod“ v članku z gorenjim naslovom ostudno in popolno neosnovano napada poslanca kanonika Klun-a, da zanemari svoje dolžnosti kot poslanec v državnem zboru ter da zlasti v proračunskem odseku ni spolnil svoje dolžnosti. Potem pa našteva sploh vse želje in zahteve, katere so izražali Slovenci v teku mnogih let in očita poslancu Klun-u, zakaj vsega tega ni omenjal v odseku. — Iz osebnih napadov na kanonika Kluna v „Narodu“ je takoj razvidno, da „Narodu“ ni toliko na stvari, kolikor na tem, da črni poslanca Klun-a pred slovenskim občinstvom. Glede stvari same je pa jasno, da vsako leto vseh stvari, ki zadevajo Slovence po vseh pokrajinah, ne more v proračunskem odseku omenjati noben slovenski zastopnik, marveč da se vsako leto omeji na nekatere točke, ter jih obširneje pojasni. Tako je storil tudi letos poslanec Klun, in v tem oziru spolnil svoje dolžnosti. Kar se pa tiče očitania, da „narod“ ni poslal gospoda Kluna samo zato na Dunaj, da tam pobira desetake, službuje levičarjem in se veseli svojega življenja, nego da zanj dela, kakor „Narod“ piše, moramo pa omeniti, da naj „Narod“ pometa najprej pred svojim pragom in svoje somišljenike v državnem zboru opozori, da naroda ne morejo zastopati, ako jih je sploh le redko videti na Dunaju. Isto velja tudi glede sposobnosti, katero „Narod“ omenja. Glede delavnosti poslanca Klun-a pa smemo naravnost reči, da je on jeden najbolj delavnih poslancev sploh v državni zbornici in da mu to mora priznati vsak nepristranski poštenjak. Od „Naroda“ seveda kaj takega ne moremo zahtevati.

(Iz zadnje seje c. kr. deželnega šol. sveta.) Nova jednorazredna šola se je dovolila v Erzeltju. Poldnevni poduk se bo v 1. in 2. razredu vpeljal na 4. razrednici pri D. M. v Polju. Drugo učiteljsko mesto na razširjeni šoli na Barju se je podelilo Fr. Črnogoju, do sedaj učitelju v Šmartnem pod Šmarno goro. Stalno nameščeni učitelj v Trnju, St. Jelenc se je radi službenih ozirov prestavil v Božakovo. Glede imenovanja okrajnega šol. nadzornika za okraja Litija-Krško se je predlog poslal naučnemu ministerstvu. Nekaterim učiteljskim pripravnikom so se podelile državne ustanove, ter se slednjič dovolile remuneracije za poduk na šolah za silo v šolskem letu 1894/95.

(Pevski zbor „Glasbene Matice“.) Sopran jutri v sredo nima skušnje, za tenor se preloži od jutri na četrtek ob navadni uri.

(Požar v Babni gorici.) V pojasnilo se nam piše iz Rudnika še sledeče: Ognjegasci so bili iz Ljubljane in Iga in ne iz Šmarja, kakor se je po pomoti poročalo. Hvalevredno je tudi omeniti, da je bil c. kr. okrajni glavar g. marki Gozani od 1/2 10. ure dopoldne do 10. ure zvečer pr požaru navzoč ter da je prav modro skrbel za varnost in red. Šota je še včeraj gorela.

(Iz deželnega zdravstvenega sveta.) V seji 22. nov. je bilo na dnevnem redu zdravstveno poročilo za l. 1894, iz katerega povzamemo nastopne zanimive podrobnosti. Zdravstveno stanje je bilo sploh ugodno. Na 10.000 prebivalcev je prišlo 351 rojenih. — Umrljivost se je zmanjšala. 145% vseh umrlih so pobrale nalezljive bolezni. Za jetiko jih je umrlo 14.33%, za ostarelostjo 13.07%, za vratnico 8.86%, in za grižo 3.35%. Za vratnico je umrlo 1257 oseb. Ta bolezen je hujše razsajala po vseh okrajih razun v okrajih Radovljica, Črnomelj in Kočevje. Najmanj mrličev povprečno je bilo v Črnomaljskem (22.9‰) in v Novomeškem okraju 23.6‰. Nalezljivih bolezni pa je bilo najmanj v Radovlji-

škem okraju 1.73‰, in v mestu ljubljanskem 3.3‰. Število zdravnikov se je v deželi pomnožilo za 3.

(Slovenci v Zagrebu.) V nedeljo se je odpravljalo kakih 250 Slovencev v Zagreb, da si ondi ogledajo novo zagrebško kazališče. Hrvati so jim v Zagrebu napravili sijajni vsprejem. Pri pozdravu, v gledališču in pri komerzu je bilo raznih govorov mnogo, ki so od obeh strani povdarjali slogo in jedinstvo hrvatskega in slovenskega naroda. Ta ljubzen je šla tako daleč, da je g. Ivan Hribar, kakor piše „Obzor“ rekel, da je slovenski jezik samo narječje hrvatskega. Hrvatski vladi ta slovensko-hrvatska slavnost ni bila posebno ljuba, zato je cenzura jako strogo pazila, kaj se bo govorilo, prepovedala je celo pozdravno pesem Harambašičevo ter tudi zvečer celo zaplenila lista „Hrvatsko domovino“ in „Obzor“, ki sta omenjala obsega one pozdravne pesmi; tudi je uprava državne železnice s previsokimi zahtevami dognala, da so Slovenci morali izstopiti na južnem kolodvoru, dočim jih je občinstvo hrvatsko pričakovalo na državnem kolodvoru. Čim mrzleja pa je bila sapa od te strani, tem iskreneji so bili pozdravi mej občinstvom. — V gledališču so predstavljali veselo igro: „Berite Novice“, zatem so se predstavljali razni prizori iz „Teute“, „Madame Sans Gêne“, „Zrinjskega“. — Pri komerzu so peli hrvatski in slovenski pevci. Dal Bog, da bi bili Slovenci in Hrvati vsikdar tako složni in navdušeni pri delu, kakor so bili ta dan v veselju!

(Na včerajšnji živinski sejm) so prignali 659 konj in volov, 440 krav in 69 telet. Kupčija z rejenimi voli je bila prav živahna. Konjska kupčija je bila srednja, ker so laški kupci kupovali le lahke in cenene konje.

(Iz celovške škofije.) Župnijo Mohliče bode oskrboval č. g. Jan. Boštjančič, župnik v Kamenu. — Župnijo Hohenfeld je dobil tamošnji provizor č. g. Fil. Streiner.

(Raznoterosti s Koroškega.) Velik požar je bil dne 6. t. m. na Goričici ob Celovcu. — Razpisani sta do 10. januarja mesti predsednika in knjigovodje nameravane dež. hipotečne banke. Nova banka se potemtakem ne bode mogla otvoriti že z novim letom, kakor se je prej pisalo in govorilo. — Strašne posledice je imela neumna baharija zadnjič v libeliški župniji. Dva mlada fanta, kmečki sin in hlapec, stavila sta, kateri bode dlje časa vstrajal pri žganju. V četrto uri spraznila sta poldrugi liter črničevca, a nasledek je bil, da je kmetijski sin, star 24 let, umrl še tisti dan, hlapec pa nevarno zbolel. — Blizu Velikovca je umorilo 7 pijanih hlapcev 67 letnega hlapca Jurija Hartla.

(Spomenik jezuitu.) Pariški list „Monde“ piše sledeče: „Vlada zahteva 60.000 frankov kredita, da postavi spomenik duhovniku družbe Jezusove. Jezuit je Francoz. Pripomniti pa moramo, da vlada, ki zahteva kredit, ni Ribotova. Spomenik bode postavljen v Chicagi, v državi Illinois. Marsikdo izmed naših čitateljev ne vé, da je ustanovitelj velikanškega mesta Chicago misijonar Marquette, apostelj v Canadi, ki je preiskaval leta 1763 dolino reke Mississippi. Katoliška Francoska preganja jezuite in protestantovska Amerika jim postavlja spomenike.“

(Louise Michel) glasovita anarhistinja, se je vrnila iz pregnanstva v Pariz. V proslavo njenega povratka so priredili 19. pr. m. pariški anarhisti svečano skupščino v največji dvorani v Parizu. Na shod je došlo do 10.000 anarhistov, ter so tako napolnili dvorano, kakor še nikdar ni bila polna. Od silnega dima in dihanja je bilo v dvorani prav zadušljivo. Vsi so prišli, da slišijo in vidijo staro anarhistinjo Lujizo. Predsedoval je shodu Sebastijan Faure, komur je izročil Vaillant odgojo svoje hčeri. Prvo besedo je dobila Louisa Michel. Govorila je z glasom, kakor nekaj; tudi ni pozabila na gestikulacijo. V nazorih se je vsejedno spremenila. Nekaj tako radikalna in nepomirljiva, je gledala sedaj vse v solnčni luči. Govorila je: Dragi moji prijatelji! Nemorete vam popisati sreče, katero občutim, odkar sem v Parizu. Staro sovraštvo se je zmanjšalo. Ko sem zapustila Pariz, je vladal tukaj strankarski boj. Ali danes vidim milijonarje, ki dajo po 100.000 fr. za delavce. Koncem njenega govora so jo obsuli od vseh strani s cveticami, in sicer z belimi chrisan-

themami. Potem je razvil predsednik Faure program anarhistov, po katerem iščejo samo srečo posameznikov. Skupščino so naglo razpustili, kar mnogim ni ugajalo z obzirom na ustopnico za 10 cent. Louisa Michel so spremili slovesno do njenega stanovanja in potem se je mirno razšlo vseh 10.000 anarhistov.

(Hrv. pravo.)

Društva.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so zadnji teden poslali: C. g. dr. Mauring, kapelan v Sent-Vidu na Dol., 2 gld. kot darilo sv. Nikolaja za velikovsko šolo; g. Fr. Sušnik v Skofji Loki iz nabiralnika ondotege „Slov. bralnega društva“ 1 gld. 45 kr.; moška podružnica v Idriji udnine in drugih nabirkov 89 gld. 52 kr.; ženska podružnica v Dolenjem Logatcu po gospdč. Ivanki Arkovi 50 gld. 80 kr.; trnovski in ilirskobistriški narodnjaki kot Miklavžev dar po gosp. Iv. Judniču 2 gld. — Ako je sv. Nikolaj še kje pustil kak dar za pridne slovenske šolarje, naj se le brž pošlje skrbni materi uboge naše dece!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Katoliško delavsko društvo“ za Prevalje in okolico) bode imelo v nedeljo dne 15. decembra društveni shod v gostilni g. Šteklja v Farski vasi. Krščanski slovenski delavci, pridite v prav obilnem številu!

Telegrami.

Dunaj, 10. decembra. (Državni zbor.) Jako zabavljivo in oistro je proti antisemitom govoril nemškoliberalni Demel ter opravičeval levico, zakaj da podpira sedanjo vlado. — Poslanec Milevski je v obširnem govoru pojasnoval valutno vprašanje, podržavljenje železnic, lokalne železnice, davčno preosnovo, pregled zemlj. katastra in nagodbo z Ogersko, ki je neizmerne pomena za nar. gospodarstvo. V današnji seji je govoril češki posl. Kramář o valutnem vprašanju, odgovarjajoč na govor poslanca Milevskega. Glede nagodbe z Ogersko je povdarjal, da se nagodba ne sme skleniti samo s popustljivostjo od jedne strani. Glede sedanje vlade je dejal Kramář, da je vlada Badenijeva nadaljevanje Taaffejeve s tem razločkom, da je hujša, ker ni parlamentarna, boljša pa zato, ker popolno drugače ravna s češko opozicijo. Razmere mej Čehi in vlado se bistveno niso izpremenile, razgovori so le informativni. Mladočehi ne morejo opustiti svojega načelnega stališča, dokler ni dana podlaga, na kateri se rešijo zahteve Mladočehov v političnem in narodnem oziru. Nikdar pa ne morejo pozabiti Mladočehi, kaj jim je bil namestnik grof Thun.

Dunaj, 9. decembra. Včeraj je nadvojvodinja Elizabeta v navzočnosti cesarja in nadvojvodinje Štefanije prejela prvo sv. obhajilo.

Budimpešta, 9. decembra. Policija je razpustila dva delavska shoda, ker so govorniki strogo napadali vlado in parlament. — Neki govornik je omenjal zastavne afere v Zagrebu ter izjavil, da je brez pomena, kakošne barve je bila zastava, katero so dijakji zažgali.

Belgrad, 8. decembra. Vladni list „Videlo“ zagotavlja, da bodeta grška in srbska vlada složno postopali nasproti nemirom v Makedoniji.

Belgrad, 9. decembra. Kraljica Natalija dospe še le koncem tega tedna iz Pariza.

Belgrad, 9. decembra. Državni proračun za prihodnje leto izkazuje 66,605.200 frankov dohodkov nasproti 66,079.612 frankov stroškov.

Rim, 9. decembra. General Baratieri je brzojavil iz Ambalage, da so vstaši obkolili pet stotnij kolonijalne italijanske armade. Ta vest je vzbudila v italijanski zbornici veliko vznemirjenje.

Rim, 8. decembra. Kardinal Persico je danes umrl.

Pariz, 8. decembra. Sodnijska preiskava je dognala, da je Lenoir, ki je v zbornici

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
zaznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

dvakrat ustrelil, slaboumen in toraj ni nevaren.

Dunaj, 10. decembra. (Poslanska zbornica.) V nadaljnjem govoru poudarja poslanec Kramar, da Čehi ne zahtevajo nikakih ugodnostij, ampak samo pravičnost. Oni želé pravične pogodbe mej Nemci in Čehi, vseh deželskih pravic in narodnega miru. — Poslanec Dipauli pojasnuje vzroke, vsled katerih so izstopili nekateri poslanci iz Hohenwartovega kluba ter izjavlja, da ti nikakor ne bodo nasprotovali konservativni stranki ter bodo podpirali vse za krščansko ljudstvo koristne in pa dobre predloge. Ohraniti pa hočejo popolno neodvisnost na spodaj in zgoraj. — Ministerski predsednik izjavi, da ima še-le danes priliko, spominjati se umrlega grofa Taaffeja, katerega bi moral posnemati vsak avstrijski uradnik. Glede pogodbe z Ogersko povdarja, da bode po možnosti varoval koristi tostranske drž. polovice. O narodnostnem vprašanju se pozivlja na program. Vladi je prva naloga mej seboj pomiriti narodnosti. Zato bi rada dosegla, da vstopijo južni Tirolci zopet v deželni zbor. — O uradniškem uprašanju povdarja, da hoče izboljšati plače in prosi zbornico naj ji dovoli potrebnih sredstev.

Z volilno preosnovo se je vlada od začetka pečala in jo osnovala. Sedajni čas se ji pa ne zdi ugoden, da bi jo predložila, ker nimata niti zbornica niti odsek časa, da bi se posvetovala o nji. V prvi seji meseca februarja bo vlada predložila predlog o volivni preosnovi. — Nato prosi Badeni, naj se vsprejme proračun.

Madrid, 9. decembra. Mestni prefekt je dovolil skupni shod. Vojaštvo je pripravljeno za vsak slučaj. Prodajalnice so zaprte. Dosedaj vlada vzgleden red.

Carigrad, 8. decembra. V malo dneh se nadejajo poslaniki konečnega povoljnega odgovora od vlade glede druge stacijske ladije.

Carigrad, 10. decembra. Said-paša se je vrnil včeraj zvečer v svoje stanovanje.

London, 8. decembra. Novoimenovani poslanik na nemškem dvoru, Lasceles, je odpotoval včeraj v Nemčijo.

Umrli so:

8. decembra. Frane Hlebš, posestnikov sin, 4 leta, Hradeckega vas, 34, davica.
9. decembra. Antonija Gale, užitninskega paznika hči, 1 leto 11 mesecev, Kurja vas 4, davica. — Karol Jeločnik, krojačev sin, 14 mesecev, Rožne ulice 39, bronchitis capillaris. — Frane Winter, jetniški paznik, 49 let, Hrenove ulice 13, plućnica. — Frančiška Grum, delavka 42 let, Poljanski nasip št. 44, jetika. — Anton Bavdek, posestnikov sin, 4½ leta, Na Stolbi 6, Hydrocephalus. — Jurij Tavčar, akad. slikar, 84 let, Cerkvene ulice 21, emphysema pulm.

Tujci.

8. decembra.

Pri Stonu: Uprimny, Schwarz z Dunaja. — Aney iz Trsta. — Žagar iz Prezida. — Linhart iz Kočevja. — Hackl iz Medvod. — Fessl z Jesenic. — Kleinlercher iz Beljaka. —

Burger iz Sobotice. — Etter iz Pordenz-a. — Zorba od Sv. Lucije. — Gubatto iz Vidna. — Dominik iz Železnikov. — Margheri iz Novega Mesta.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
9	9. zvečer	738.6	-1.5	sr. svzh.	jasno	
10	7. zjutraj	737.3	-4.4	sr. sever	jasno	0.0
	2. popol.	736.1	+4.8	pr. m. zah.	skoro oblč.	

Srednja včerajšnja temperatura -1.3°, in za 0.6 nad normalom.

Svarilo.

Ker sem bil primoran odsloviti vajenca **Ivana Zajca**, svarim vsakogar, da mu ne zaupa kaj na moje ime, ker nisem zanj jaz odgovoren, in tudi ne plačnik za povzročeno škodo.

742 2-1

Franjo Toman,
podobar in pozlatar, Križevniški trg 1.

Službe išče

priden, pošten, 32leten hlapec lepega vedenja, ki je več let bil v službi v nekem župnišču ter bi tudi sedaj prišel najraje v delo h kakemu ž. g. župniku.

Ponudbe prosi na naslov: **Janez Škofio**, pošta Sava ob južni železnici. 740 1-1

„Sičara“.

Razprodaja.

Nikdar v življenju se ti ne ponudi več redka prilika, da bi dobil samo za 2 gld. krasne in prekoristne stvari. **35 komadov za le 2 gld.** in sicer:

- 1 jako elegantno pozlačeno uro z lepo verižico, točno 1 dobo, s triletnim poročilom;
 - 1 krasno kravato za gospode iz čiste svile;
 - 1 krasna igla za kravato z umetnimi briljanti;
 - 1 oficirska usnjata denarnica;
 - 1 jako elegantna broška za ženske po pariški fagoni;
 - 1 krasen prstan iz zlatolimita z lepim kamenom;
 - 1 krasno skatljico za smodke;
 - 1 krasno cevko za smodke;
 - 3 komadi zelo krasnih mehaničnih napravnih gumb s ponarejenimi briljanti;
 - 2 krasna gumba za zavrtnik s patentovanim oklepnikom;
 - 2 double gold gumba za manšete;
 - 10 komadov finega angleškega pismenega papirja;
 - 10 komadov finih angleških pismenih zavitkov;
- Vseh teh 35 komadov krasnih stvari sem prisiljen dati za dosedaj nečuvano smešno ceno 2 gld.
- Da izključim vsak dvom, izjavim, da je ura sama dvakrat toliko vredna. Ako bi ne prijala, se denar najradovoljeje vrne tako da je za kupovalca vsak riziko izključen.
- Vse to je dobiti, dokler je še kaj na razpolago, po poštmem povzetju po 703 5-2

krakovski razpošiljavnici ur

F. WINDISCH,
Krakovo, Meth-Strasse Nr. 12/F

Konrad Hopferwieser-jev c. kr. priv. zavod za izdelovanje orgelj v Gradcu, Lendplatz 27,

se priporoča v izdelovanje novih orgelj v poljubni velikosti (s patentovano tipalno registraturo), pa tudi v prenavljanja in popravljanja starih orgelj.

Ker sem se strokovno izvežbal v največjih in najsloviitejših zavodih za izdelovanje orgelj v Nemčiji, kakor so: **E. F. Waloker** v Ludwigsburg-u, **W. Sauer** v Frankobrodu in **F. G. Weigle** v Stuttgart-u, torej morem takó gledé na umetniško izvršitev in trpežnost, kakor tudi gledé na uporabo najboljših priznanih novosti kar najboljšé ustreči. — Priporočila pisma so na razpolago. — **Dolgoletno jamstvo, zmerne cene, poštena postrežba.** 23 26-6

Dunajska borza.

Dne 10. decembra.	
Skupni državni dolg v notah	100 gld. 45 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 „ 45 „
Avstrijska zlata renta 4%	121 „ 66 „
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron.	100 „ — „
Ogerska zlata renta 4%	121 „ 70 „
Ogerska krona renta 4%, 200 kron.	98 „ 75 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1022 „ — „
Kreditne delnice, 160 gld.	371 „ 75 „
London vista	121 „ 80 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 „ 55 „
20 mark	11 „ 90 „
20 frankov (napoleonidor)	9 „ 66½ „
Italijanski bankovci	45 „ — „
C. kr. cekini	5 „ 74 „

Dne 9. decembra.	
4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	148 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157 „ — „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	193 „ — „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	97 „ 75 „
Tisine srečke 4%, 100 gld.	141 „ — „
Dunavske vravnave srečke 5%	130 „ — „
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 „ 60 „
Posojilo goriskega mesta	112 „ — „
4% kranjsko deželno posojilo	— „ — „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 „ 75 „
Priporitetne obveznice državne železnice	— „ — „
„ „ južne železnice 3%	166 „ 20 „
„ „ južne železnice 5%	131 „ — „
„ „ dolenskih železnic 4%	99 „ 50 „

Kreditne srečke, 100 gld.	202 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	134 „ — „
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 „ 70 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ — „
Salmove srečke, 40 gld.	68 „ 50 „
St. Genois srečke, 40 gld.	69 „ 50 „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	53 „ — „
Ljubljanske srečke	24 „ — „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	169 „ 25 „
Akcije Ferdinandove se. železn., 1000 gl. st. v.	3390 „ — „
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	468 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	100 „ 50 „
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	— „ — „
Montanska družba avstr. plan.	87 „ — „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	168 „ — „
Papirnih rubljev 100	130 „ 25 „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zguž pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.